

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо порушень законодавства у сфері цивільного захисту, вчинених в умовах воєнного стану

1. Обґрунтування необхідності прийняття проекту Закону

З початку повномасштабної військової агресії, населені пункти України систематично зазнають ракетних ударів, а в прифронтових містах і селах – бомбардувань, артилерійських та мінометних обстрілів. Звичайно, все передбачити і відчувати себе в повній безпеці від ворожих обстрілів, практично нереально, але неухильне дотримання вимог і правил цивільного захисту в більшості випадків рятує населення від смерті та каліцтв.

Чинним законодавством України у сфері цивільного захисту передбачений чіткий алгоритм поведінки громадян та відповідні повноваження органів державної влади, місцевого самоврядування, керівників підприємств і організацій усіх форм власності у випадку виникнення надзвичайної ситуації. Шляхом відповідних оповіщень (сигналів і повідомлень) органи управління цивільного захисту доводять до мешканців населених пунктів інформацію про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, повітряної тривоги, аварій, катастроф, епідемій, пожеж тощо. Після отримання таких оповіщень, громадяни мають діяти відповідно до наданих інструкцій та правил цивільного захисту. Зокрема, припинити роботу та вжити необхідних заходів безпеки.

Зважаючи на те, що цілцю ворога стають об'єкти цивільної інфраструктури, торгові центри, дитячі садочки та школи, після повідомлення про повітряну тривогу або іншу небезпеку, негайна зупинка роботи таких закладів з подальшою евакуацією людей, максимально допоможе зберегти людські життя.

Останні події в місті Кременчуку на Полтавщині, коли вдень 27 червня рашистські війська завдали ракетного удару по торговельно-розважальному центру «Амстор», в якому знаходилась велика кількість відвідувачів, показали що нехтування керівництвом торгового центру оповіщення про повітряну тривогу призвело до загибелі 21 особи та однієї особи, яка залишається зниклою безвісті.

Нам усім потрібно пам'ятати, що під час війни повітряна тривога не буває навчальною - щоразу, коли її оголошують, існує реальна загроза життю. Сигнал повітряної тривоги означає, що сили протиповітряної оборони України сповіщають про рух ворожих літаків у напрямку того чи іншого регіону, або є підтвердження про запуск балістичних ракет. З моменту отримання такого сигналу, завжди є достатньо часу для того щоб, пройти до найближчого укриття (метрополітену або підземного паркінгу, сховища, протирадіаційного укриття, найпростішого укриття чи підвалу, у разі відсутності таких захисних споруд - керуватися правилом «двох стін»).

З урахуванням того, що війна триває вже п'ятий місяць, у керівників організацій, установ, підприємств та інших роботодавців, має бути відпрацьований чіткий та зрозумілий алгоритм дій на випадок повітряної тривоги або інших сповіщень про небезпеку, які надходять від органів управління цивільного захисту, а у разі відсутності поблизу відповідних захисних споруд чи неможливості забезпечити надійний захист працівників у робочих приміщеннях, приймати рішення стосовно переведення працівників на дистанційну форму роботи.

Згідно норм чинного законодавства, за правопорушення у сфері цивільного захисту встановлена адміністративна відповідальність у вигляді накладення штрафу на громадян від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб та фізичних осіб-підприємців - від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Можливо в мирний час, таке покарання є достатнім для порушників, проте в умовах війни, коли рашистські нелюди кожного дня наносять ракетні удари по мирним населеним пунктам України, невиконання вимог законодавства у сфері цивільного захисту призводить до загибелі наших громадян і виглядає, як допомога агресору.

2. Цілі та завдання проекту Закону

Метою законопроекту є встановлення кримінальної відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері цивільного захисту, вчинене службовою особою підприємства, установи, організації або громадянином - суб'єктом підприємницької діяльності в умовах воєнного стану, якщо це порушення заподіяло шкоду здоров'ю людей або призвело до загибелі людей.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту Закону

Проектом Закону пропонується доповнити чинну редакцію Кримінального кодексу України новою статтею 270² (Порушення законодавства у сфері цивільного захисту, вчинене в умовах воєнного стану), положеннями якої встановити кримінальну відповідальність:

- за порушення вимог законодавчих та інших нормативно-правових актів у сфері цивільного захисту, вчинене службовою особою підприємства, установи, організації або громадянином - суб'єктом підприємницької діяльності в умовах воєнного стану, якщо це порушення заподіяло шкоду здоров'ю людей, передбачивши покарання у вигляді штрафу від однієї тисячі до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк;

- у випадку вчинення такого діяння повторно, або якщо воно спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки, передбачається

покарання у вигляді позбавленням волі на строк від трьох до восьми років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до п'яти років.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Правовідносини в зазначеній сфері регулюються Конституцією України, Кримінальним, Кримінальним процесуальним кодексами України, Кодексом цивільного захисту України, Законом України «Про правовий режим воєнного стану» та іншими нормативно-правовими актами.

Положення даного законопроекту не потребують внесення змін до інших Законів України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування проекту Закону

Прийняття проекту Закону не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України або місцевих бюджетів.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття проекту Закону

Встановлення кримінальної відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері цивільного захисту, вчинених в умовах воєнного стану дозволить:

- підвищити відповідальність керівників організацій, установ, підприємств та інших роботодавців щодо неухильного виконання вимог цивільного захисту населення в умовах воєнного часу;

- максимально захистити мирне населення нашої держави від загибелі та важких поранень, внаслідок ворожих обстрілів під час військових дій або інших небезпечних ситуацій.

Разом до Перемоги! Слава Україні!

Народні депутати України

С.В. Кузьмініх та інші

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Кузьмініх Сергій Володимирович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000D0333100592A9000
Дійсний до: 09.02.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 273д9/1-2022/110915 від 08.07.2022

959285